

Załącznik nr 2

ks. dr Krzysztof Mikołajczuk
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Al. Raławickie 14
20-950 Lublin

Autoreferat

1. Imię i nazwisko
2. Wykształcenie (dyplomy, stopnie naukowe)
3. Praca na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II
 - 3.1. Obszar zainteresowań naukowo-badawczych
 - 3.2. Praca naukowo-dydaktyczna
 - 3.3. Praca ze studentami
4. Tytuł osiągnięcia naukowego – monografia: *„Uprawnienia Kardynała Stefana Wyszyńskiego wobec Kościoła Greckokatolickiego w archiwach Prymasa i Konferencji Episkopatu Polski”*.
5. Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze
 - 5.1. Projekty badawcze
 - 5.2. Współpraca naukowo-badawcza w kraju i za granicą
 - 5.3. Członkostwo w organizacjach i stowarzyszeniach naukowych
 - 5.4. Działalność popularyzująca naukę
 - 5.5. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi
6. Praca zawodowa w instytucjach kościelnych
7. Otrzymane nagrody

1. Imię i nazwisko

Krzysztof Mikołajczuk

2. Wykształcenie (dyplomy, stopnie naukowe)

Do Szkoły Podstawowej uczęszczałem w Świdniku (woj. Lubelskie), a następnie podjąłem naukę w Technikum Elektronicznym im. Obrońców Lublina 1939 roku w Lublinie.

W latach 1984-90 (podczas pobytu w Wyższym Seminarium Duchownym w Lublinie) odbyłem studia filozoficzno-teologiczne na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, ukończone tytułem magistra na podstawie pracy *Życie zawodowe chrześcijan w świetle Laborem Exercens Jana Pawła II*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Janusza Nagórnego (dyplom z dnia 22 czerwca 1990 roku).

W latach 1992-95, odbyłem studia specjalistyczne z zakresu prawa kanonicznego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, zakończone egzaminem magisterskim (dyplom magisterski z dnia 22 czerwca 1995 roku), oraz uzyskaniem kościelnego stopnia licencjata (dyplom licencjacki z dnia 22 czerwca 1995 roku).

W roku 2004 uzyskałem stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego na podstawie pracy *Realizacja zasady jedności sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego w prawodawstwie Kościoła katolickiego*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Mariana Stasiaka (dyplom z dnia 21 września 2004 roku).

3. Praca na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II

Pracę w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II, w ramach etatu naukowo-dydaktycznego, rozpocząłem 1 października 1996 roku i kontynuuję do dnia dzisiejszego. W pierwszym roku pracy byłem zatrudniony na stanowisku asystenta w Katedrze Teologii i Norm Ogólnych Prawa Kanonicznego. Od 1 października 1997 roku byłem zatrudniony na stanowisku asystenta w Katedrze Historii Powszechnego Prawa Kanonicznego, a następnie od 1 października 1999 roku na stanowisku asystenta w Katedrze Prawa Katolickich Kościołów Wschodnich na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. W dniu 1 października 2005 roku zostałem adiunktem w Katedrze Prawa Katolickich Kościołów Wschodnich, której kierunki badań obejmują m.in. zagadnienia związane z prawem katolickich Kościołów wschodnich, ich ustrojem hierarchicznym i

prawem małżeńskim. Ze studiami i z pracą w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II związane są moje zainteresowania naukowo-badawcze, praca naukowo-dydaktyczna i praca ze studentami.

3.1. Obszar zainteresowań naukowo-badawczych

Przedmiot moich zainteresowań naukowo-badawczych związany był początkowo z przygotowaniem pracy doktorskiej, w której zająłem się zagadnieniem realizacji zasady jedności sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego w prawodawstwie Kościoła katolickiego, w dwóch odmiennych porządkach prawnych. W przeprowadzonej analizie, opartej o takie źródła, jak: Kodeksy Prawa Kanonicznego z 1917 i 1983 roku, Kodeks Kanonów Kościołów Wschodnich z 1990 roku, dokumenty Soborów, Synodów powszechnych i Kościołów partykularnych oraz wypowiedzi Ojców Kościoła, ukazałem w jaki sposób jedność sakramentów jest realizowana. Powstała praca była interesującym *novum*, gdyż polska literatura kanoniczna nie obfitowała wówczas w tego rodzaju opracowania.

Następnie, w kontekście podjętej pracy w Katedrze Prawa Katolickich Kościołów Wschodnich, w obszarze moich głównych zainteresowań naukowych znalazły się zagadnienia dotyczące prawa i liturgii Kościołów wschodnich oraz innych wyznań chrześcijańskich, jak również badania nad znaczeniem prawa w dialogu ekumenicznym i międzyreligijnym. W związku z powyższym, problematyka, którą podjąłem w ramach zajęć dydaktycznych, i którą analizowałem w publikacjach naukowych, związana była i jest z tym spektrum zagadnień.

Niezwykle ważną, a tym samym absorbującą mnie tematyką są zagadnienia związane z prawem małżeńskim Kościoła katolickiego oraz innych wyznań i związków wyznaniowych. Ten obszar zainteresowań naukowo-badawczych koresponduje z moim doświadczeniem zawodowym (ksiądz katolicki, obrońca węzła małżeńskiego) oraz zleconymi mi zajęciami akademickimi. Problematyka instytucji małżeństwa począwszy od starożytności do czasów współczesnych, analizowana w kontekście różnych systemów prawnych, religii i kultur, została wpisana w powołany na mój wniosek wykład fakultatywny.

Aktualnie obszar wspomnianych zainteresowań, został poszerzony o realizowany przeze mnie projekt badawczy związany z osobą Stefana Kardynała Wyszyńskiego, jako ordynariusza dla wiernych Kościoła greckokatolickiego w powojennej Polsce. Dotarcie do niebadanych do tej pory dokumentów archiwum Prymasa Polski oraz archiwum Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski, umożliwiło eksplorację jakże ważnego etapu historii

Kościola, związanego z Prymasem S. Wyszyńskim i obecnością wiernych obrządku wschodniego na ziemiach polskich.

3.2. Praca naukowo-dydaktyczna

Zainteresowania naukowo-badawcze zostały przeze mnie zwieńczone dwiema monografiami. Pierwsza z nich *Realizacja zasady jedności sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego w prawodawstwie Kościoła katolickiego*, jest rezultatem rozprawy doktorskiej, druga *Uprawnienia Kardynała Stefana Wyszyńskiego wobec Kościoła Greckokatolickiego w archiwach Prymasa i Konferencji Episkopatu Polski*, stanowi tytuł osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.).

Efekt realizowanej przeze mnie pracy naukowo-badawczej widoczny jest w wielu artykułach, recenzjach i sprawozdaniach zamieszczanych w czasopismach naukowych, z reguły recenzowanych. W wymiarze liczbowym publikacje w ramach mojego dorobku naukowo-badawczego przedstawiają się następująco:

- ✓ Druki zwarte i wydawnictwa redaktorskie (12)
- ✓ Artykuły naukowe w języku polskim i słowackim (18)
- ✓ Recenzje (8)
- ✓ Sprawozdania (2)

W obszarze pracy dydaktycznej prowadzę aktualnie (rok akademicki 2013/2014) zajęcia na kierunku *Prawo kanoniczne*. Są to wykład fakultatywny, konwersatorium i ćwiczenia:

- ✓ Wykład fakultatywny: Instytucja małżeństwa w kulturze prawnej Wschodu i Zachodu
- ✓ Konwersatorium: Metodologia prawa kanonicznego
- ✓ Ćwiczenia: Kościelne prawo małżeńskie.

W zakres pracy dydaktycznej realizowanej przeze mnie w ciągu osiemnastu lat pracy w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II wpisują się wykłady, fakultety, konwersatoria i ćwiczenia, podejmujące następującą problematykę prawną:

Wykłady:

- ✓ Kościelne prawo małżeńskie
- ✓ Prawo katolickich Kościołów wschodnich
- ✓ Metodologia prawa kanonicznego

- ✓ Metodologia prawa kanonicznego i metodyka pisania pracy magisterskiej
- ✓ Prawo karne materialne Kościołów wschodnich
- ✓ Prawo małżeńskie Kościołów wschodnich
- ✓ Prawo o sakramentach świętych – specjalizacja prawa katolickich Kościołów wschodnich
- ✓ Prawo zakonne – specjalizacja prawa katolickich Kościołów wschodnich
- ✓ Zarys sakramentologii i prawa liturgicznego Kościołów wschodnich

Fakultety:

- ✓ Prawo konkordatowe
- ✓ Struktury kolegialne w Kościele partykularnym

Konwersatorium:

- ✓ Metodyka pisania pracy naukowej i metodologia prawa kanonicznego

Ćwiczenia:

- ✓ Kościelne prawo karne materialne
- ✓ Prawo katolickich Kościołów wschodnich
- ✓ Prawo małżeńskie
- ✓ Ustrój hierarchiczny Kościoła – specjalizacja prawa katolickich Kościołów wschodnich
- ✓ Historia powszechnego prawa kanonicznego
- ✓ Historia powszechnego prawa kanonicznego – specjalizacja prawa katolickich Kościołów wschodnich
- ✓ Prawo o sakramentach świętych – specjalizacja prawa katolickich Kościołów wschodnich
- ✓ Prawo zakonne – specjalizacja prawa katolickich Kościołów wschodnich
- ✓ Prawo małżeńskie katolickich Kościołów wschodnich

W realizację procesu kształcenia wpisany jest udział studentów w seminariach naukowych. W katedrze Prawa Katolickich Kościołów Wschodnich powstaje wiele prac dyplomowych, które były przeze mnie recenzowane (trzyście recenzji prac magisterskich, w tym cztery dotyczą prac duchownych obrządków wschodnich). Aktualnie przygotowuję kolejne cztery recenzje.

W ramach specjalizacji z prawa katolickich Kościołów wschodnich praca dydaktyczna prowadzona jest przeze mnie głównie dla studentów obrządków wschodnich pochodzących z terenów Ukrainy, Białorusi, Słowacji i Czech.

Realizowany program w ramach zajęć dydaktycznych staram się ubogacać odniesieniem do aktualnej literatury przedmiotu. Cenioną przez studentów formą uatrakcyjnienia procesu nauczania jest wprowadzona przeze mnie w ostatnich latach obecność na zajęciach zaproszonych gości. Przedstawiciele Sądu Okręgowego w Lublinie, Urzędu Stanu Cywilnego w Niemcach czy parafii rzymskokatolickiej św. Andrzeja Boboli w Lublinie, dzieląc się swoim doświadczeniem zawodowym ze studentami, pozytywnie wpływają na percepcję realizowanego programu.

3.3. Praca ze studentami

Pracę z młodzieżą akademicką realizuję przede wszystkim w kontekście prowadzonych zajęć dydaktycznych, co zostało wykazane powyżej. Studenci w każdym tygodniu mają możliwość konsultacji naukowych (możliwy jest też kontakt ze mną przez platformę e-KUL, pocztę e-mail, czy telefon komórkowy). W ramach współpracy ze studentami, wielokrotnie pośredniczyłem w organizacji praktyk kancelaryjnych w Kurii Metropolitalnej w Lublinie, Sądzie Metropolitalnym Lubelskim i lubelskich parafiach.

Dla studentów prawa oraz prawa kanonicznego, organizowałem wyjazd do Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski (14 maja 2009 roku), Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski oraz Nuncjatury Apostolskiej w Polsce (6 grudnia 2011 roku), a następnie wyjazd do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji (17 kwietnia 2013 roku), co było okazją do zapoznania się z charakterem pracy wspomnianych Instytucji.

W roku akademickim 2011/2012 została mi po raz drugi powierzona przez Dziekana WPPKiA opieka nad studentami prawa kanonicznego.

4. Tytuł osiągnięcia naukowego – monografia: „Uprawnienia Kardynała Stefana Wyszyńskiego wobec Kościoła Greckokatolickiego w archiwach Prymasa i Konferencji Episkopatu Polski”.

Imponującą potęgą chrześcijaństwa, od początku jego istnienia był uniwersalizm tej religii. Jezus Chrystus posłany przez Boga, swój nakaz misyjny skierował do wszystkich ludzi i narodów. W tym duchu rozpoczęli swoją działalność apostołowie, Ojcowie Kościoła i Jego gorliwi wyznawcy. To ich otwarta postawa na każdego człowieka niosła myśl chrześcijańską, nawiązując dialog z ówczesną kulturą i stając się źródłem nowożytnej nauki.

Narodziny obecnej cywilizacji europejskiej to jeden z wielu owoców oddziaływania chrześcijaństwa na ludzkie losy. To ogromny wpływ na moralność, prawodawstwo, oraz kulturę wielu pokoleń ludzi i całych narodów. Ten swoisty fenomen chrześcijańskiej myśli był pierwotnie akceptowany przez wszystkich wyznawców. Dlatego niezwykle bolesne i dla wielu niezrozumiałe były w tym środowisku pojawiające się konflikty, które coraz częściej eksplodowały w samym łonie chrześcijańskich wspólnot. Trwające przez stulecia podziały między tymi, którzy określali się uczniami Jezusa Chrystusa doprowadziły do zerwania jedności, miłości i pokoju. Wielu chrześcijan podejmowało próby przywrócenia tej jedności. Czynili to z zachowaniem depozytu wiary, różnorodności obrządków i tradycji. Nie zawsze jednak przynosiły one oczekiwane i trwałe rezultaty. W większości przypadków kończyły się jeszcze większym rozłamem i na wiele lat oddalała się kolejna próba pojednania.

Niejako na kanwie takich wydarzeń w historii Kościoła powstała niniejsza publikacja, której głównymi bohaterami stali się Kardynał Stefan Wyszyński, Prymas Polski oraz Kościół Greckokatolicki ze swą niełatwą historią oraz godną uwagi postawą wielu duchownych i świeckich. Praca składa się z trzech rozdziałów, a każdy z nich przybliży czytelnika do pokazania tych skomplikowanych i niełatwych relacji Prymasa S. Wyszyńskiego i Kościoła Greckokatolickiego w powojennej Polsce.

Obecnie u wielu Polaków często słychać narzekania na zaściankowość Kościoła katolickiego w Polsce i jego małe znaczenie w historii Kościoła powszechnego. Twierdzenia takie są z gruntu fałszywe. Wprawdzie niewielu Polaków można spotkać wśród walczących z saracenami średniowiecznych krzyżowców, czy też pośród misjonarzy podbijających dla Chrystusa serca pogan w epoce wielkich odkryć geograficznych, jednak Kościół w Polsce chlubić się może innymi wielkimi dziełami. Do nich należy m.in. doprowadzenie do zawarcia unii z Kościołem prawosławnym w Brześciu. Wśród szukającego sposobu naprawy Cerkwi duchowieństwa prawosławnego dojrzywała myśl porozumienia z Rzymem. W 1595 r. po wieloletnich przygotowaniach doszło wreszcie w Rzymie do podpisania porozumienia jednoczącego Cerkiew prawosławną z terenów Rzeczypospolitej Obojga Narodów z Kościołem powszechnym. Nie odbywało się to jednak bez sporów i wielu konfliktów. Mimo wszystko rok później, na synodzie w Brześciu, Unia została ratyfikowana. Cerkiew prawosławną na ziemiach polskich przekształciła się w Kościół unicki, który przyjął naukę katolicką pozostając jednocześnie przy wschodniej liturgii i kalendarzu.

Prześladowania i represje jakie dotknęły Kościół greckokatolicki po II wojnie światowej doprowadziły do prawie całkowitej jego likwidacji. Hierarchów kościelnych aresztowano i przekazano władzom radzieckim. Duchownych i wiernych, bądź przesiedlano

na tzw. Ziemię Odzyskaną, bądź przewożono w głąb ZSRR. Przeszły funkcjonować wszystkie struktury i organizacje, zarówno kościelne, jak i społeczne. Pomimo fizycznej likwidacji form instytucjonalnych Kościoła ludzie nie stracili ani wiary ani siły. Będąc głęboko związanymi ze swoją tradycją i kulturą wierni organizowali się sami. Na różne sposoby starali się o utworzenie placówek duszpasterskich. Po wielu listach, prośbach i petycjach do władz państwowych i kościelnych punkty takie zaczęły powstawać od 1956 roku. Jednak kapłani, którzy pełnili w nich zadania musieli nadal mierzyć się z wieloma problemami niosąc wiernym posługę duszpasterską.

Przemiany polityczne, deportacje ludności, aresztowania, likwidacja wszelkich form działalności kościelnej doprowadziły do dramatycznej sytuacji. Wobec tych wszystkich wydarzeń, próbując przyjść z pomocą w tym trudnym okresie, Stolica Apostolska powierzyła opiekę duszpasterską nad grekokatolikami kolejnym Prymasom Polski.

Milena Kindziuk autorka biografii o Kardynale Stefanie Wyszyńskim tak o nim pisze: „Zanim w 1948 roku Stefan Wyszyński został arcybiskupem warszawskim i gnieźnieńskim oraz Prymasem Polski, przeszedł twardą drogę życiową. W dzieciństwie przeżył śmierć matki, doświadczył prześladowań i rusyfikacji, dowiedział się, czym jest głód, chorował na tyfus i gruźlicę. Widział ogrom cierpienia podczas II wojny światowej, zwłaszcza jako kapelan Armii Krajowej w Powstaniu Warszawskim. W takich warunkach dojrzewał do polskości i do kapłaństwa”. Prymas S. Wyszyński był duchowym dzieckiem epoki swej młodości, środowiska społecznego i wspólnoty rodzinnej. Jego sylwetkę ukształtował dom rodzinny, żywa w Polsce porobiorowej tradycja obrony polskości i katolicyzmu przed rusyfikacją i germanizacją oraz religijny i patriotyczny klimat Polski budzącej się do niepodległości po latach niewoli i rozbiorów. Arcybiskup i Prymas Wyszyński stwierdził w czasie ingresu w Warszawie, że nie chce być politykiem a jedynie pasterzem, życie jednak zniweczyło ten zamiar.

W Polsce zaczynał się właśnie okres wypaczeń stalinizmu kierujący się przeciw Kościołowi. Komunistyczny Polski Rząd narzucił laicyzację i ateizację społeczeństwa, oczekując jednocześnie od Kościoła ograniczenia się do wąsko pojmowanych spraw kultu religijnego i bierności w zakresie społeczno-moralnym.

Po ustaleniach z Jałty i Teheranu, dnia 16 sierpnia 1945 roku w Moskwie, zawarto między Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich i Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego umowę graniczną, w wyniku której poprowadzono wschodnią granicę Polski wzdłuż tzw. „linii Curzona”. W praktyce będąca jedynie zatwierdzeniem stanu faktycznego istniejącego już od roku. Granica wiodła m.in. rzeką Bug, dalej na południe

oddzielając dwa miasta Lwów i Przemyśl, które były w tym czasie stolicami dwóch największych biskupstw greckokatolickich. Poza Polską pozostały Wileńszczyzna, Polesie, Wołyń, Podole i inne rejony dawnych ziem polskich. W nowych granicach państwa polskiego znalazło się około 700 tys. Ukraińców, większość stanowili grekokatolicy. W tym okresie Ukraińcy stanowili najliczniejszą mniejszość narodową w PRL. Największym skupiskiem osób tej narodowości były tereny południowo-wschodniej Polski. W dniu 9 września 1944 roku w Lublinie zależny od władz sowieckich Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego podpisał z rządami sowieckich republik Ukrainy i Białorusi oraz dnia 22 września Litwy porozumienie o tzw. wymianie ludności. Był to bezsprzecznie początek akcji zmierzającej nie tylko do przekształcenia Polski w państwo jednowyznaniowe, ale również początek zaplanowanej likwidacji Kościoła greckokatolickiego. Między innymi poprzez takie działania w latach 1944-1946 deportowano z Polski do ZSRR około pół miliona Ukraińców, w tym około 300 księży greckokatolickich.

Akcja deportowania ludności ukraińskiej z Polski nie zakończyła się jednak pełnym sukcesem władz komunistycznych. Kolejnym więc krokiem była koncepcja, aby przesiedlić ludność na zachodnie i północne ziemie Polski, bowiem w Polsce przebywało około 200 tys. Ukraińców, którzy tworzyli zwartą grupę w południowo-wschodnich regionach kraju. Przygotowania do wysiedlenia ludności ukraińskiej na tzw. Ziemie Odzyskane rozpoczęły się już w połowie 1946 r. Przesiedlenie rozpoczęło się w dniu 28 kwietnia 1947 r. i jest określane jako akcja „Wisła”. Wysiedleniu podlegały wszystkie rodziny ukraińskie i polsko-ukraińskie. Według ówczesnych władz działania te miały na celu ostatecznie rozwiązać kwestię ukraińską w Polsce poprzez asymilację ludności tej narodowości na nowych miejscach osiedlenia.

Bezpośrednio po zakończeniu wojny władza komunistyczna tolerowała grekokatolików, bo była pewna, że po przeprowadzeniu akcji deportacyjnej i przesiedleńczej nastąpi zupełna zagłada tego Kościoła. Reżim komunistyczny robił wszystko, aby struktury cerkiewne przestały istnieć. Brak hierarchów kościelnych, których zesłano do łagrów sowieckich, odczytywano za wystarczający fakt do uznania, że eparchia przemyska została zlikwidowana. Władze przestały uznawać wyznanie greckokatolickie za oficjalne i legalnie istniejące.

Władza państwowa w Polsce po zerwaniu Konkordatu w 1945 r. nie uznawała żadnych dokumentów jakie wydawała Stolica Apostolska. Nie uznawano między innymi tego, że kolejni Prymasi Polski byli delegatami Stolicy Apostolskiej dla wiernych Wschodnich Kościołów Katolickich na terenie Polski. O takim stanowisku władz

komunistycznych można się dowiedzieć na przykład z pisma, w którym czytamy: „Pretensje hierarchii katolickiej do reprezentowania Kościoła greckokatolickiego wobec władz państwowych jako oparte na pełnomocnictwach Kurii Rzymskiej, które wobec zerwania Konkordatu nie mają w Polsce skutków prawnych, nie są przez władze polskie uznane”.

Warto odnotować, że Kardynał S. Wyszyński, arcybiskup Gniezna i Warszawy, Prymas Polski i przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski sprawował te funkcje w stosunkowo trudnych warunkach zagrożenia ze strony reżimu komunistycznego. Podobnie jak jego poprzednik Kardynał August Hlond otrzymał od papieża uprawnienia nadzwyczajne ze względu na przeszkody, jakie Kościół w Polsce napotykał w realizacji swojej misji po II wojnie światowej. Uprawnienia te dotyczyły stanowienia nadzwyczajnych aktów władzy kościelnej względem wiernych na terytorium Polski, które w normalnych warunkach były zastrzeżone Stolicy Apostolskiej, tj. papieżowi jako najwyższemu podmiotowi władzy w Kościele powszechnym, które podejmował osobiście lub za pośrednictwem dykasterii Kurii Rzymskiej. Początkowo były to uprawnienia jakie z prawa przysługują Ordynariuszowi miejsca, to władza delegowana w stosunku do osób i spraw Kościoła katolickiego obrządku greckokatolickiego oraz prawo administrowania majątkiem Kościoła greckokatolickiego. Kolejno jako ordynariusz (z władzą zwyczajną) dla obrządku greckokatolickiego i ormiańskiego w Polsce posiada prawo i obowiązek kanoniczny, troski i zarządzania wszystkimi sprawami tych dwóch wspólnot.

Jak pokazują rozważania zawarte w niniejszej publikacji powyższe uprawnienia były nadane przez Stolicę Apostolską, jednak sposób korzystania z nich, oraz ich praktyczna realizacja wynikała z postawy Kard. S. Wyszyńskiego, który jak dobry pasterz dbał i prowadził swoje owce obu katolickich obrządków w Polsce. Po latach wielkich prześladowań obecnie Cerkiew greckokatolicka przeżywa odrodzenie i cechuje ją wielki dynamizm, i to napawa optymizmem na przyszłość. Niniejsza monografia jest próbą przybliżenia tych skomplikowanych relacji Kościoła i Państwa w tamtym „niehumanym czasie” historii Polski.

Monografię „*Upewnienia Kardynała Stefana Wyszyńskiego wobec Kościoła Greckokatolickiego w archiwach Prymasa i Konferencji Episkopatu Polski*” spina w całość wstęp, zakończenie, bogata literatura przedmiotu a głównie wiele cennych, dotychczas niepublikowanych dokumentów z archiwum Prymasa oraz Konferencji Episkopatu Polski.

Prezentowane i przywoływane w treści monografii dokumenty obrazują zakres uprawnień i sposób ich realizacji przez Prymasa Wyszyńskiego, który swą polityczną mądrością, rozsądkiem męża stanu łączył i wspomagał te dwie wspólnoty Kościoła katolickiego w Polsce. Wśród zaprezentowanych dokumentów znalazły się m.in. wykaz

specjalnych uprawnień nadanych kard. A. Hlondowi i S. Wyszyńskiemu, dokumenty Sekretariatu Stanu zaświadczające o tych specjalnych uprawnieniach, liczne pisma wiernych oraz duchowieństwa greckokatolickiego kierowane do Kard. S. Wyszyńskiego, dekryty, pouczenia, nominacje, jak również dokumenty w relacjach Państwo – Kościół.

5. Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze

5.1. Projekty badawcze

Jako członek rady naukowej uczestniczyłem we współfinansowanym przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego a realizowanym przez Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w partnerstwie z Towarzystwem Naukowym KUL projekcie „Nowoczesne technologie ICT w upowszechnianiu osiągnięć nauki”. Jego celem była prezentacja kluczowych osiągnięć nauki z punktu widzenia potrzeb rynku pracy przy uwzględnieniu zmieniających się uwarunkowań gospodarczych. W aspekcie podmiotowym projekt miał za zadanie poszerzyć wiedzę i umiejętności osób, które w nim uczestniczyły oferując możliwość:

- ✓ udziału w organizowanych na KUL naukowych seminariach otwartych z wybitnymi naukowcami z zagranicy
- ✓ udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje w zakresie marketingowego formułowania oferty naukowej oraz zasad współpracy z podmiotami zewnętrznymi
- ✓ wyjazdu na staż naukowy bądź wizytę studyjną do liczącego się ośrodka naukowego za granicą
- ✓ korzystania z wortala naukowo-informacyjnego do prezentowania i poszukiwania ofert współpracy naukowej oraz kooperacji z podmiotami gospodarczymi
- ✓ dostępu do dorobku naukowego publikowanego w czasopismach wydawanych przez KUL i TN KUL poprzez narzędzie informatyczne umożliwiające łatwe wyszukiwanie artykułów w elektronicznej bazie czasopism prowadzonej w dwóch wersjach językowych (polskiej i angielskiej).

5.2. Współpraca naukowo-badawcza w kraju i za granicą

W ramach współpracy międzynarodowej współorganizowałem Międzynarodową Konferencję z okazji prezentacji polskiego tłumaczenia Kodeksu Kanonów Kościołów Wschodnich oraz Międzynarodową Konferencję z okazji 15-lecia wejścia w życie Kodeksu Kanonów Kościołów Wschodnich, które odbyły się w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Z inicjatywy Koła Naukowego Kanonistów KUL współorganizowałem również Konferencję Krajową na temat źródeł finansowania Kościoła w Polsce.

Prowadziłem rozmowy z przedstawicielami środowisk naukowych w USA w ramach istniejącego programu edukacji internetowej *Master program in Religious Education*, celem wprowadzenia ww. programu na grunt polski. Nawiązałem kontakty z przedstawicielami Villanova University (Center for the Study of Church Management) w USA, a także Konferencją Biskupów Amerykańskich (Office to Aid the Catholic Church in Central and Eastern Europe), Kongresem Polonii Amerykańskiej i Fundacjami Amerykańskimi (głównie Raskob Foundation for Catholic Activitis), celem pozyskiwania funduszy na stypendia naukowe i językowe.

W ramach współpracy naukowo-badawczej uczestniczyłem w międzynarodowej konferencji zorganizowanej przez Papieską Radę ds. Tekstów Prawnych działającą przy Stolicy Apostolskiej. Konferencja ta wpisała się w szeroki projekt analizy programów nauczania prawa katolickich Kościołów wschodnich, co miało wpływ na poszerzenie oferty dydaktycznej w ośrodku uniwersyteckim jakim jest KUL.

Realizowana przeze mnie współpraca naukowo-badawcza z różnymi ośrodkami akademickimi oraz administracji państwowej i kościelnej w kraju i za granicą, związana jest z udziałem w licznych konferencjach krajowych i międzynarodowych, podejmujących szerokie spektrum zagadnień prawnych, kościelnych i społecznych. Wykaz konferencji znajduje się w załączniku nr 6.

5.3. Członkostwo w organizacjach i towarzystwach naukowych

- ✓ Członek Stowarzyszenia Kanonistów Polskich (od 2009 roku)
- ✓ Członek Wydziału Nauk Prawnych Towarzystwa Naukowego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie (od 2010 roku)
- ✓ Członek Rady Programowej – projekt: „Nowoczesne technologie ICT w upowszechnianiu osiągnięć nauki” realizowany przez Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie (od 2009 do 2010 roku)

5.4. Działalność popularyzująca naukę

- ✓ Wykłady wygłoszone w Villanova University (Philadelphia) i Felician College (Lodi) w USA. Wykaz w załączniku nr 6.
- ✓ Referaty wygłoszone podczas krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych. Wykaz w załączniku nr 6.
- ✓ Spotkania z polonią kanadyjską w Toronto, London i Windsor (Kanada) podczas wizyty w charakterze delegata Rektora KUL, 4-20 grudnia 2010 roku.
- ✓ Udział w Wydziałowym Komitecie Obchodów 100-lecia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, od 16 kwietnia 2013 roku.

5.5. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi

W pracy naukowo-badawczej, jak również w prowadzeniu zajęć dydaktycznych i przedsięwzięć popularyzujących naukę, podejmowałem współpracę z interesariuszami zewnętrznymi. Ich opinie, wspólna analiza zagadnień prawno-kościelnych, a także wykorzystanie ich doświadczeń i kompetencji, ubogaciły realizację określonych zadań badawczych, podnosząc tym samym jakość kształcenia. Wpłynęły też na urozmaicenie praktyk studenckich oraz przyczyniły się do popularyzowania nauki, a tym samym promocji Instytutu Prawa Kanonicznego. Do Interesariuszów zewnętrznych, z którymi nawiązałem współpracę należą:

- ✓ Biuro Spraw Zagranicznych w Kancelarii Prezydenta RP
- ✓ Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
- ✓ Departament Prawno-Traktatowy w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
- ✓ Departament Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji
- ✓ The Raskob Foundation, Delaware w USA
- ✓ Komisja Wspólna Przedstawicieli Rządu RP i KEP
- ✓ Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
- ✓ Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie
- ✓ Nuncjatura Apostolska w Polsce
- ✓ Kancelaria Radców Prawnych Szmulik i Wspólnicy w Warszawie
- ✓ III Wydział Cywilny Rodzinny Sądu Okręgowego w Lublinie
- ✓ Urząd Stanu Cywilnego w Niemczech

- ✓ Parafia rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Boboli w Lublinie
- ✓ Metropolitalne Seminarium Duchowne w Lublinie
- ✓ Studium Formacji Kapłańskiej w Archidiecezji Lubelskiej

6. Praca zawodowa w instytucjach kościelnych

Wyróżnienie tego aspektu w autoreferacie jest istotne ze względu na wykorzystanie zdobytej przeze mnie wiedzy i osiągnięć naukowo-dydaktycznych w różnych agendach kościelnych. Wskazują na to poniższe fakty:

- ✓ Archidiecezjalny Korespondent Katolickiej Agencji Informacyjnej w Warszawie w latach 1993-1996
- ✓ Notariusz Kurii Metropolitalnej w Lublinie w latach 1995-2000
- ✓ Wizytator Archidiecezjalny w latach 1997-2000
- ✓ obrońca Węzła Małżeńskiego w Sądzie Metropolitalnym w Lublinie w latach 1997-[nadal]
- ✓ Asystent Sekretarza Generalnego Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie w latach 2004-2005
- ✓ Kierownik Biura Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie w latach 2005-2010
- ✓ Wicekanclerz Kurii Metropolitalnej w Lublinie w latach 2010-2012

W ramach zaprezentowanego powyżej dorobku zawodowego pragnę zwrócić uwagę na pracę w Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie. W ciągu sześciu lat pracy w tej Instytucji uczestniczyłem w przygotowaniu i organizacji dwudziestu pięciu zebrań Konferencji Episkopatu Polski, a z pięciu z nich sporządzałem protokoły. Z racji pełnionej funkcji Kierownika Biura Sekretariatu KEP w ramach działalności statutowej Sekretariatu, prowadziłem wiele roboczych spotkań z przedstawicielami Kancelarii Prezydenta RP, parlamentarzystami RP, Rządów innych krajów (placówki dyplomatyczne), Nuncjatury Apostolskiej w Polsce, hierarchami Kościoła katolickiego w Polsce oraz innych krajów. Nawiązane przeze mnie w ramach wyjazdów służbowych kontakty, doprowadziły między innymi do podpisania przez Katolicki Uniwersytet Lubelski umowy z uczelnią partnerską w USA – Felician College.

Drugą instytucją kościelną, którą w kontekście dokonań naukowych oraz doświadczenia zawodowego niezwykle cenię, jest Sąd Metropolitalny Lubelski. Praca w tej agendzie kościelnej związana jest z pełnioną przeze mnie funkcją obrońcy węzła

małżeńskiego. Siedemnaście lat pracy w sądzie, to przede wszystkim zaangażowanie w sprawy o stwierdzenie nieważności małżeństw kanonicznych (sporządzone uwagi obrońcy węzła małżeńskiego w tym okresie: ok. 1100), jak również pomoc w sporządzaniu pism procesowych, wsparcie w gromadzeniu materiałów dowodowych, czy w końcu wszelkie porady prawne udzielane stronom procesu.

7. Otrzymane nagrody i wyróżnienia

- ✓ Kanonik Honorowy Prześwietnej Kapituły Archikatedralnej za pracę duszpasterską i gorliwą służbę kapłańską dla dobra Kościoła Lubelskiego, 22 grudnia 2004 roku
- ✓ Brązowy Krzyż Zasługi Prezydenta RP za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej, 20 września 2007 roku

Krzysztof Mikstajewski